

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศ เพราะเด็กจะเป็นผู้สืบทอดความเป็นเผ่าพันธุ์ความเป็นรัฐ ความเป็นชาติในอนาคต ดังนั้นเด็กจึงต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองอย่างเหมาะสมจากผู้ใหญ่ แต่ในปัจจุบันพบว่า มีการละเมิดสิทธิเด็กให้เห็นอยู่เสมอๆ (โสภณ จุโลทก, 2542, หน้า 7) จากข้อมูลของ มูลนิธิคุ้มครองเด็ก (2540) พบว่า มีการทารุณเด็กในครอบครัวทั้งการทำร้าย การบังคับข่มขู่ กดดันทางใจ และทำร้ายทางเพศด้วยการข่มขืน มีปรากฏการณ์เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำอีกต่อเนื่องเป็นเวลานาน การทารุณกรรมทางเพศในเด็กเป็นปัญหาสังคมที่ส่งผลกระทบต่อร่างกายจิตใจและสถาบันครอบครัว เพราะผู้ถูกทารุณกรรมทางเพศและสมาชิกครอบครัวทุกคนได้รับผลกระทบรุนแรงทางด้านอารมณ์ จิตใจ และพฤติกรรม จึงเป็นปัญหาสังคมที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อ การกำหนดนโยบายทางด้านสาธารณสุขอย่างมาก (วัชร อੰนาค, และอัมพร เบญจพลพิทักษ์, 2544, หน้า 2-3) และตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในปี พ.ศ. 2533 ได้ระบุไว้ในข้อ 19 ว่า รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งด้านนิติบัญญัติ บริหาร สังคม และการศึกษา ในอันที่จะคุ้มครองเด็กจากรูปแบบทั้งปวงของความรุนแรงทั้งร่างกายและจิตใจ การทำร้ายหรือการกระทำอันมิชอบ การทอดทิ้งหรือการปฏิบัติโดยประมาท การปฏิบัติที่ผิดหรือการแสวงหาผลประโยชน์ รวมทั้งการกระทำมิชอบทางเพศขณะอยู่ในความดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครองตามกฎหมายหรือบุคคลอื่นซึ่งเด็กนั้นอยู่ในความดูแล (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, 2534) แม้ว่าอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กข้อ 19 จะกล่าวไว้อย่างชัดเจนแต่พบว่ายังคงมีเด็กถูกทารุณกรรมอยู่เสมอ

ในปัจจุบันปัญหาการกระทำรุนแรงและการล่วงเกินทางเพศต่อเด็กมีอัตราขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น โดยรายงานการดูแลเด็กหญิงที่เป็นเหยื่อการทารุณกรรมทางเพศของโรงพยาบาลตำรวจมีสูงมากกว่า 800 รายต่อปี (วัชร อੰนาค, และอัมพร เบญจพลพิทักษ์, 2544, หน้า 2) ส่วนสถิติการช่วยเหลือเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศของมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526-2542 มีจำนวนสูงมากขึ้นทุกปีเช่นกัน อายุของเด็กที่ถูกกระทำอยู่ในช่วง 13-18 ปีมากที่สุด และผู้กระทำส่วนใหญ่เป็นบุคคลภายในครอบครัว แม้ในปี พ.ศ. 2543-2544 จะมีจำนวนลดลง

(มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก, 2544) แต่ข้อมูลโดยรวมของประเทศไทยไม่สามารถแสดงถึงสภาพความทุกข์ที่แท้จริงของปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากครอบครัวมักไม่ให้ความร่วมมือคิดว่าไม่สามารถแก้ปัญหาคือได้และไม่ได้คิดจะคุ้มครองเด็ก เห็นว่าเป็นเรื่องภายในครอบครัวที่ควรเก็บไว้เป็นความลับ ไม่ยอมรับความจริง เกิดความอับอายหรือไม่เชื่อถือเด็ก หากเปิดเผยแล้วอาจเกิดตราประทับ (stigma) ขึ้นในครอบครัวได้ (สงวน ธานี, 2544, หน้า 7)

ผลของการถูกละเมิดทางเพศ ก่อให้เกิดผลกระทบที่รุนแรง ทางด้านร่างกายจะมีการติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์ อักเสบในอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์ อาจมีการใช้กำลังบังคับขู่เข็ญ ทำให้มีการบาดเจ็บทางร่างกายถึงแก่ความตายได้ (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2536, หน้า 848-857) ส่วนผลกระทบทางจิตใจ พบว่า การถูกละเมิดทางเพศจะก่อให้เกิดบาดแผลทางจิตใจ (psychic trauma) เด็กจะรู้สึกตัวตนเองแตกต่างไปจากเด็กคนอื่น ทำให้เด็กมองภาพพจน์ตนเองไปในทางลบ เป็นผลให้คุณค่าแห่งตนต่ำ โดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องภาพลักษณ์ของตนเองและความสัมพันธ์กับเพื่อน (Monck, 1993 อ้างถึงใน สุวพัทธ์ เวศม์วิบูลย์, 2539, หน้า 20) เด็กมีคุณค่าแห่งตนต่ำลง และมีความรู้สึกเศร้า ซึ่งจะนำไปสู่พฤติกรรมทำร้ายตนเอง เช่น การรับประทานยาเกินขนาด การหนีออกจากบ้าน และสร้างปัญหาต่าง ๆ ให้กับสังคมต่อไปในอนาคต เช่น ปัญหาโสเภณี ปัญหาอาชญากรรม และการใช้ยาเสพติด เป็นต้น (ตะวันชัย จิรประมุขพิทักษ์, วัลภา วงศ์สารศรี, ปรีทศน์ วาทิกทินกร, และวนิดา เปาอินทร์, 2543, หน้า 180) เด็กที่ถูกทารุณกรรมเมื่อโตขึ้นก็จะมีแนวโน้มเป็นผู้ใหญ่ที่มีพฤติกรรมทารุณเด็กเพิ่มขึ้น ดังนั้นเด็กบาดเจ็บคนหนึ่ง หมายถึง สังคมจะมีผู้ใหญ่ที่เพิ่มขึ้นเพิ่มขึ้นเช่นกัน (สมหมาย ปาริจัตร์, 2541, หน้า 133)

เด็กที่ได้รับการถูกละเมิดทางเพศ จะพบกับประสบการณ์ที่ร้ายแรงในชีวิต ทำให้ขาดความรู้สึกไว้วางใจผู้อื่นและสังคมรอบด้าน มองตนเองในทางลบ มีความคับข้องใจสูง ไม่แน่ใจในตนเอง มีลักษณะรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ คูเปอร์สมิธ (Coopersmith, 1984, p. 5) กล่าวว่า การเห็นคุณค่าแห่งตนเป็นการที่บุคคลพิจารณาประเมินตนเองแล้วแสดงออกในแง่ของการยอมรับหรือไม่ยอมรับตนเอง มีความต้องการได้รับความเชื่อถือ การยอมรับนับถือจากผู้อื่น เพื่อที่จะได้เกิดความภาคภูมิใจและนับถือตนเอง (Sasse, 1978, p. 48) ซึ่งคุณค่าแห่งตนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ เนื่องจากเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานด้านจิตใจที่จะทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่า (Walz & Bleuer, 1992, p. 47) และสามารถบอกได้ถึงคุณภาพชีวิตของบุคคล (Taft, 1985) ทั้งยังเป็นรากฐานของภาวะสุขภาพทางจิตและสังคม คุณค่าแห่งตนจึงเปรียบเสมือนการเพิ่มพลังให้บุคคลฝ่าฟันอุปสรรคนานาประการของชีวิต (Branden, 1985, pp. 6-9; Coopersmith, 1984, p. 13) ให้บุคคลใช้ศักยภาพที่มีของตนได้อย่างเต็มที่ในการดำเนินชีวิต สามารถเผชิญปัญหาและอุปสรรคได้ด้วยเชื่อมั่น กล้าหาญและมีความหวัง (Briggs, 1970

cited in Walz & Bleuer, 1992, p. 419) ส่วนบุคคลที่มีคุณค่าแห่งตนต่ำจะไม่เชื่อมั่นในตนเอง มองตนเองว่าไร้ค่าไม่มีความสามารถ รู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย และมักใช้กลไกในการป้องกันตนเอง (Branden, 1985, pp. 109-110) ไม่สามารถเผชิญปัญหาหรือเอาชนะปัญหาได้ มองโลกในแง่ร้าย และไม่มีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น บุคคลสามารถพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองได้ตลอดชีวิต โดยจะพัฒนาอย่างเห็นได้ชัดในระยะพัฒนาการของวัยรุ่น ระหว่างอายุ 13-19 ปี (Erikson, 1968) หากช่วงชีวิตวัยรุ่นได้รับประสบการณ์ที่ไม่ดี จะมีผลให้วัยรุ่นสับสนและปรับตัวในสังคมลำบาก วัยรุ่นที่มีประสบการณ์ที่ดีจะสามารถปรับตัวได้ในสังคม มีอารมณ์มั่นคง เห็นคุณค่าแห่งตน พร้อมเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันข้างหน้า (Hurlock, 1973, pp. 10-13 อ้างถึงใน อรชума พุ่มสวัสดิ์, 2539, หน้า 1) การทำให้เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศที่ได้รับประสบการณ์เลวร้ายในชีวิตมีคุณค่าแห่งตนเพิ่มขึ้นนั้น จะช่วยให้เด็กเหล่านี้มีบุคลิกภาพที่มองโลกในแง่ดียิ่งขึ้น มีความรู้สึกปลอดภัย เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกที่ควร ใช้ศักยภาพที่มีได้อย่างเต็มที่ สามารถจัดการและเผชิญปัญหาได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้มีบุคลิกภาพและการดำรงชีวิตที่ดี ช่วยลดโอกาสที่จะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทั้งยังเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะพัฒนาบุคคลไปสู่การเป็นบุคคลโดยสมบูรณ์ (Roger, 1961, p. 189)

การเยียวยาการถูกทารุณกรรมทางเพศระยะต้น คือ การแก้ไขปัญหาด้านจิตใจ และระยะยาวจะแก้ไขคุณค่าและความภาคภูมิใจในตนเอง เพราะฉะนั้นต้องมีเทคนิคในการดูแลบำบัดที่สะท้อนความรู้สึกที่ดีต่อการช่วยเหลือ เพื่อจัดผลไม่พึงประสงค์บางประการในกระบวนการรักษา ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะนำทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสมาใช้ในการเสริมสร้างคุณค่าแห่งตน ให้แก่เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ เนื่องจากทฤษฎีนี้จะสามารถวินิจฉัยต้นเหตุของปัญหาต่าง ๆ โดยการย้อนรอยเหตุการณ์บางเหตุการณ์ที่ซ่อนอยู่ในจิตใต้สำนึก แยกผู้รับคำปรึกษาออกจากประสบการณ์อันปวดร้าว และให้ประสบการณ์ที่ปวดร้าวนั้นเป็นแหล่งที่มีพลังต่อการบำบัดรักษา ผู้รับคำปรึกษาสามารถคิดเองได้ว่าจะทำอะไร โดยผ่านจิตใต้สำนึก ทั้งยังช่วยขจัดการใช้กลไกป้องกันตนเองของผู้รับคำปรึกษา (Villar, 1997 a, pp. 29-45) ซึ่งจะสามารถช่วยขจัดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้

เทคนิคในทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสมีหลายวิธี การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิครัศมีพลังแห่งตน (personal power radiator : PPR) ซึ่งเป็นเทคนิคที่มีการนำเอาความเข้มแข็ง ความสามารถพิเศษ ความถนัด และความสามารถทุกอย่างที่รวมกันอยู่ภายในจิตใต้สำนึกของผู้รับคำปรึกษาออกมาใช้ ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่มิมีประโยชน์ ไม่มีประโยชน์ หรือเห็นว่ามีประโยชน์ก็ตาม จิตใต้สำนึกจะถูกถามเพื่อระบุถึงบริบทที่มีประโยชน์และทำอะไรจะนำมาใช้ได้ โดยเทคนิครัศมีพลังแห่งตนมีพื้นฐานมาจากความเชื่อที่ว่า คนส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จได้เพียง

เล็กน้อยเมื่อเทียบกับความสามารถที่แท้จริงของตน เนื่องจากขาดการตระหนักรู้ (awareness) ถึงความสามารถหรือความเข้มแข็งจริง ๆ ที่ตนเองมี เมื่อมีประสบการณ์ที่ผู้รับคำปรึกษาคิดตราว่า ล้มเหลวก็จะนำประสบการณ์นั้นเก็บไว้หรือนำมาใช้อธิบายตนเอง ทำให้มองว่าตนเองมีข้อจำกัด ดังนั้นเมื่อพบกับประสบการณ์ที่เลวร้ายอีก ก็จะมีกระบวนการตัดสินตนเองในทางลบว่า ต้องพบกับความล้มเหลวและมองตนเองไม่มีคุณค่า การมองตนเองเช่นนี้ทำให้ผู้รับคำปรึกษา มีการลดความเข้มแข็ง ความสามารถทุกอย่างที่มีออก และอาจมีการบิดเบือนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิต จนทำให้ขาดความสามารถในการระลึกถึงศักยภาพที่มีอยู่ เทคนิคर्सมีพลังแห่งตนจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาถึงความเข้มแข็งแห่งตน หรือสามารถนำพลังที่ผู้รับคำปรึกษามีทั้งหมดมาใช้ ทำให้มีการรับรู้อัตมโนคติ (self-concept) เพิ่มขึ้น และสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าแห่งตน (self-esteem) ขึ้น เมื่อคุณค่าแห่งตนได้รับการกระตุ้น อัตมโนคติแบบใหม่จะปรากฏขึ้น กลายเป็นผู้ที่มองชีวิตของตนเองแบบใหม่ มีความกระตือรือร้นและมีพลังที่จะต่อสู้กับอุปสรรคในชีวิต มีการมองโลกอย่างสมเหตุสมผลขึ้น ดังนั้นผู้รับคำปรึกษาจะพบว่า ตนเองมีคุณค่าและดำรงชีวิตอย่างมีค่ามากยิ่งขึ้น (Villar, 1997 a, pp. 72-75) ดังเช่น พันนาทานาท (Pannathanath, 1991 cited in Villar, 1997 a, p. 75) ได้นำเทคนิคर्सมีพลังแห่งตนไปใช้กับหญิงที่มีภาวะชีวิตไร้ค่า (existential vacuum) ช่วยให้ค้นพบพลังบวกแห่งตน ที่ซ่อนอยู่ทำให้สามารถค้นพบความหมายใหม่ของชีวิต ลดการแยกตนเองจากสังคม ขจัดความกลัวและอาการทางกายที่มีความสัมพันธ์กับความตึงเครียด มีการพัฒนาของการกล้ายืนยั้นในตนเองและความคาดหวังในชีวิตทำให้เกิดการปรับปรุงชีวิตของตนเองต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ ที่ได้รับประสบการณ์เลวร้ายในชีวิต ทำให้มีความเชื่อและเจตคติที่มีต่อตนเองและโลกบิดเบือนไป จนส่งผลให้คุณค่าแห่งตนต่ำลงนั้น การช่วยให้เด็กเหล่านี้ค้นพบพลังบวกแห่งตน และใช้ศักยภาพที่มีอย่างเต็มความสามารถจะช่วยเสริมสร้างคุณค่าแห่งตนได้ ซึ่งเทคนิคर्सมีพลังแห่งตนตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส เป็นเทคนิคหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาค้นพบพลังบวกแห่งตน และสามารถเลือกนำพลังบวกนั้นไปใช้อย่างเหมาะสมเพื่อช่วยเพิ่มคุณค่าแห่งตนได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทดลองนำเทคนิคर्सมีพลังแห่งตนตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสมาช่วยเสริมสร้างคุณค่าแห่งตนให้แก่เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศในบ้านอนุรักษ์ ของมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก และโรงเรียนภคินีศรีชุมพาบาล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของเทคนิคคีมีพลิงแห่งตนตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสต่อคุณค่าแห่งตนของเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศโดย

1. เปรียบเทียบผลของเทคนิคคีมีพลิงแห่งตนตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสที่มีต่อคุณค่าแห่งตนของเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับคำปรึกษาและกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล
2. เปรียบเทียบผลของเทคนิคคีมีพลิงแห่งตนตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสที่มีต่อคุณค่าแห่งตนของเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ ในกลุ่มที่ได้รับคำปรึกษาในระยะหลังการทดลองกับก่อนการทดลองและระยะติดตามผลกับระยะก่อนการทดลอง

สมมติฐานในการวิจัย

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง
2. เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศที่ได้รับการให้คำปรึกษาโดยใช้เทคนิคคีมีพลิงแห่งตนมีคุณค่าแห่งตนสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาโดยใช้เทคนิคคีมีพลิงแห่งตนในระยะหลังการทดลอง
3. เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศที่ได้รับการให้คำปรึกษาโดยใช้เทคนิคคีมีพลิงแห่งตนมีคุณค่าแห่งตนสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาโดยใช้เทคนิคคีมีพลิงแห่งตนในระยะติดตามผล
4. เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศที่ได้รับการให้คำปรึกษาโดยใช้เทคนิคคีมีพลิงแห่งตนมีคุณค่าแห่งตนในระยะหลังการทดลองสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง
5. เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศที่ได้รับการให้คำปรึกษาโดยใช้เทคนิคคีมีพลิงแห่งตนมีคุณค่าแห่งตนในระยะติดตามผลสูงกว่าในระยะก่อนการทดลอง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ในสาขาวิชาการให้คำปรึกษาในประเทศไทย
2. เป็นแนวทางให้แก่บุคลากรด้านการให้คำปรึกษาได้มีทางเลือกเพิ่มขึ้นในการนำเทคนิคคีมีพลิงแห่งตนของโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสไปประยุกต์ใช้ในการให้คำปรึกษา

3. เป็นแนวทางที่ช่วยสร้างให้เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศให้ค้นพบพลังบวกแห่งตนมีคุณค่าแห่งตนเพิ่มขึ้น สามารถนำศักยภาพที่มีนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสม ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นกลุ่มเด็กหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศที่ได้รับการช่วยเหลือและพักอยู่ในบ้านอุ่นรัก มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก และโรงเรียนภคินีศรีมหาพาบาล มีคุณสมบัติดังนี้

1.1.1 มีอายุอยู่ในช่วง 13-18 ปี

1.1.2 ไม่เคยได้รับการฝึกฝน การส่งเสริม ความรู้สึกลูกค่าแห่งตนอย่างเป็นทางการมาก่อน

1.1.3 ไม่จำกัดระดับการศึกษา ระยะเวลา และจำนวนครั้งที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ

1.1.4 ไม่มีความผิดปกติทางจิตอย่างรุนแรงมาก่อน เช่น โรคจิตเภท

1.1.5 ไม่ได้รับการรักษาด้วยจิตเวชบำบัด

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศในบ้านอุ่นรักและโรงเรียนภคินีศรีมหาพาบาลที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด และสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย อาศัยอยู่ในบ้านอุ่นรักและโรงเรียนภคินีศรีมหาพาบาลตลอดการทดลอง จำนวน 10 คน โดยพักอาศัยอยู่ในโรงเรียนภคินีศรีมหาพาบาล 4 คน และบ้านอุ่นรัก 6 คน ทำการสุ่มผู้รับการวิจัยด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) กลุ่มตัวอย่างจากบ้านอุ่นรักแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 3 คน และจากโรงเรียนภคินีศรีมหาพาบาลแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 2 คน นำมารวมกันเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่นำมาใช้ในการทดลองครั้งนี้ จำนวนกลุ่มละ 5 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีการให้คำปรึกษาและระยะเวลาในการทดลอง ดังนี้

2.1.1 วิธีการให้คำปรึกษาด้วยเทคนิคर्सมีพลังแห่งตนตามโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส และการให้คำปรึกษาตามวิธีปกติ

2.1.2 ระยะเวลาของการทดลอง แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณค่าแห่งตน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (neuro-linguistic programming : NLP)

หมายถึง โครงสร้างประสบการณ์เฉพาะที่เกิดขึ้นผ่านระบบประสาทสัมผัสทั้งห้า เข้าสู่กระบวนการป้อนรหัสและให้ความหมายเพื่อแสดงออกมาเป็นภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทางโดยจิตสำนึกและจิตใต้สำนึกของแต่ละบุคคล

ทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสมีหลายเทคนิควิธี ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิครัศมีพลังแห่งตน

2. เทคนิครัศมีพลังแห่งตน (personal power radiator : PPR) หมายถึง วิธีการที่ทำให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาถึงความเข้มแข็งแห่งตนหรือพลังบวกที่มี สามารถนำประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ ไม่มีประโยชน์ หรือเห็นว่าเป็นประโยชน์มาใช้ โดยให้จิตใต้สำนึกเลือกสรรพลังบวกแห่งตนจากประสบการณ์ดังกล่าวที่ผ่านการตรวจสอบและยอมรับจากด้านต่าง ๆ ของร่างกาย เพื่อให้บุคคลสามารถค้นพบพลังบวกได้ ทำให้ความคิดความรู้สึกที่มีต่อตนเองเปลี่ยนแปลงไปในทางบวก ตระหนักถึงศักยภาพของตนเอง มองโลกและตนเองด้วยสายตาแบบใหม่มีความกระตือรือร้น และมีพลังที่จะต่อสู้กับอุปสรรคในชีวิต ก่อให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงชีวิตของตนเองต่อไป เทคนิครัศมีพลังแห่งตน ประกอบไปด้วยขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ผ่อนคลายผู้รับคำปรึกษาให้อยู่ในวงค์
- 2.2 ให้ผู้รับคำปรึกษากำหนดสัญญาณ “ใช่” “ไม่ใช่” และ “คำสั่งไม่ชัดเจน”
- 2.3 ให้ผู้รับคำปรึกษาระบุพลังบวกของตน
- 2.4 ให้ผู้รับคำปรึกษาตัดสินใจถึงข้อมูลที่แท้จริงสำหรับการใช้พลังบวกของตน
- 2.5 ให้ผู้รับคำปรึกษาใช้ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์นั้นอย่างเหมาะสม
- 2.6 ให้ผู้รับคำปรึกษาถ่วงน้ำหนักโดยจินตนาการถึงพลังบวกที่เลือกจาก

ประสบการณ์ดังกล่าวว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

2.7 ให้ผู้รับคำปรึกษาตรวจสอบสภาพที่เกิดขึ้นว่ามีด้านที่ไม่เห็นด้วยกับพลังบวกที่เลือกมาหรือไม่

(ถ้าผู้รับคำปรึกษาเห็นด้วย ให้ดำเนินการต่อในขั้นที่ 2.8-2.10 และถ้ามีด้านที่ไม่เห็นด้วย ให้ข้ามไปดำเนินการในขั้นที่ 2.11*, 2.12*)

2.8 ให้ผู้รับคำปรึกษาระบุถึงแนวทางที่ได้รับจากประสาทรับความรู้สึกโดยให้จิตใต้สำนึกติดต่อกับจิตสำนึกเพื่อใช้พลังบวกที่เลือกได้อย่างเหมาะสม

2.9 ขอบเขตจิตใต้สำนึกของผู้รับคำปรึกษาและให้จิตใต้สำนึกส่งข่าวสารสุดท้ายให้จิตสำนึกรับรู้

2.10 ให้จิตใต้สำนึกของผู้รับคำปรึกษารับประกันว่าได้สร้างประสบการณ์ขึ้นโดยใช้พลังบวกและจะตอบสนองข่าวสารที่ได้รับมาให้เหมาะสมกับเวลา สถานที่ และสถานการณ์ (สร้างสัญญาณพลังโดยใช้มือและเท้าทั้งสองข้างก่อนที่จะล้มตา)

ข้อที่ 2.11*, 2.12* จะใช้ต่อเมื่อมีด้านที่ไม่เห็นด้วยในขั้นที่ 2.7

2.11* ขอให้ด้านที่ไม่เห็นด้วยของผู้รับคำปรึกษาสื่อสารกับด้านที่ดีและข้อโต้แย้ง

2.12* ขอให้ด้านที่สร้างสรรค์ของผู้รับคำปรึกษาปรับปรุงการใช้พลังบวกใหม่ (ย้อนกลับไปยังขั้นที่ 2.5 ทำซ้ำตามขั้นตอนที่เหมาะสมต่อ จนกระทั่งไม่มีด้านที่ไม่เห็นด้วย)

3. การให้คำปรึกษาวิธีปกติ หมายถึง การให้คำปรึกษาที่บ้านอุ่นรักและโรงเรียน ภคินีศรีชุมพาบาลจัดไว้สำหรับเด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศเป็นประจำทุกคน เช่น การเข้ากลุ่ม กิจกรรมบำบัด การเข้ากลุ่มฝึกอาชีพ การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล เป็นต้น

4. คุณค่าแห่งตน หมายถึง เจตคติที่บุคคลรับรู้ต่อตนเองในด้านการยอมรับหรือไม่ยอมรับตนเองในด้านความสามารถ ความสำคัญ คุณความดี และความมีพลังอำนาจในตัวเอง รวมทั้งการได้รับการยอมรับได้รับการใส่ใจจากบุคคลอื่นที่มีความสำคัญต่อชีวิตและบุคคลในสังคม และการยอมรับในรูปร่างหน้าตาของตนเองความรู้สึกมีคุณค่าจะรวมถึงความสามารถในการใช้ศักยภาพที่มีอยู่อย่างเต็มที่ในการดำเนินชีวิต คุณค่าแห่งตนแบ่งเป็น 4 ด้านคือ

4.1 ด้านทั่วไป เป็นคุณค่าแห่งตนจากการมองโลกในแง่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก เป็นที่พึ่งของตนเองและผู้อื่นได้และความพึงพอใจในชีวิตปัจจุบันของตน

4.2 ด้านสังคมและเพื่อน เป็นคุณค่าแห่งตนที่เกิดจากความพอใจที่สามารถเป็นที่รักและมีความสำคัญต่อคนรอบข้าง การได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นในสังคม

4.3 ด้านครอบครัว เป็นคุณค่าแห่งตนจากการได้รับความรักและการยอมรับจากพ่อแม่ รวมถึงความพึงพอใจในบรรยากาศภายในครอบครัว เป็นที่ภาคภูมิใจและสามารถปฏิบัติตนได้ตามความปรารถนาของพ่อแม่

4.4 ด้านโรงเรียน เป็นคุณค่าแห่งตนจากการประสบความสำเร็จ และพึงพอใจในผลการเรียน การได้รับการยอมรับจากเพื่อน ๆ และครู

5. เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ หมายถึง เด็กที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ หรือถูกล่วงเกินทางเพศ โดยที่เด็กยังไม่เข้าใจ ไม่อาจปฏิเสธได้ จะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ซึ่งการแสดงออกของผู้ใหญ่ที่มีต่อเด็กในการกระทำทางเพศ มีลักษณะที่สังคมไม่ยอมรับ จนทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและสวัสดิภาพของเด็กทั้งทางร่างกายและจิตใจ

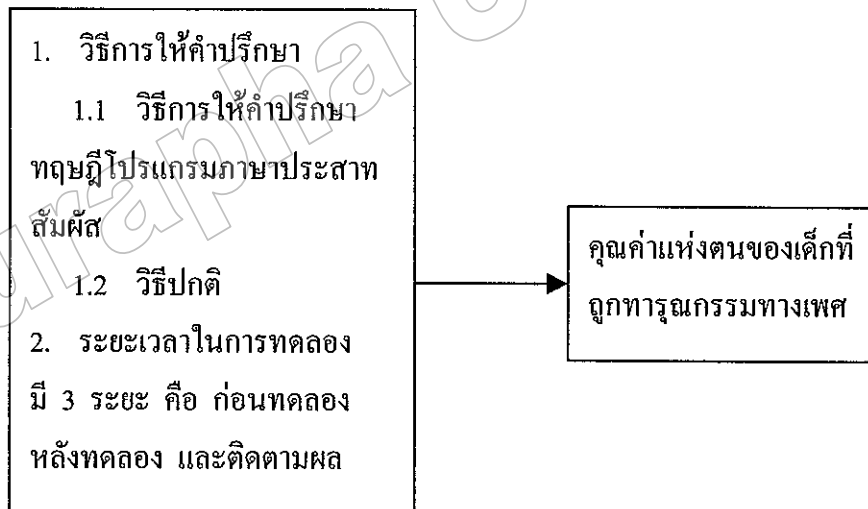
6. บ้านอุ่นรัก หมายถึง บ้านในโครงการของมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กที่ช่วยเหลือ และให้ที่พักอาศัยแก่เด็กที่ถูกทารุณกรรมทางกาย ทางเพศ การถูกทอดทิ้งละเลย และมีปัญหา ครอบครัวไม่สามารถอาศัยอยู่ในครอบครัวได้ มีอายุอยู่ระหว่าง 12-18 ปี โดยมีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และเจ้าหน้าที่ประจำบ้านดูแลช่วยคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กดังกล่าวให้ปลอดภัย ให้การฝึกอาชีพ การศึกษาเพื่อให้เด็กสามารถกลับคืนสู่สังคมโดยใช้ชีวิตอย่างปกติสุข มีที่ตั้งอยู่ที่ 185/16 ซอยวัดคิวดวด ถนนจรัญสนิทวงศ์ 12 แขวงท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

7. โรงเรียนภคินีศรีชุมพาบาล หมายถึง หน่วยงานขององค์กรพัฒนาเอกชน คณะ ภคินีศรีชุมพาบาลที่ทำงานในการดูแลเด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ หรือประสบปัญหาในครอบครัว ไม่มี ความปลอดภัยที่จะพักอาศัยอยู่กับครอบครัว รวมทั้งเด็กยากจนด้อยโอกาสมีอายุในช่วง 12-18 ปี โดยให้ที่พักอาศัยและให้การศึกษา การฝึกอาชีพแก่เด็กเหล่านี้ เพื่อให้สามารถกลับคืนสู่ครอบครัว และสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข ก่อตั้งโดย นักบวชหญิงนานาชาติคาทอลิก คณะภคินีศรีชุมพาบาล มีที่ตั้งอยู่ที่ 4128/1 ซอยแม่พระ ถนนดินแดง พญาไท กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย